

Kereskedés az emlékezésre való joggal?

Magyar és német nyelvű megemlékezés Járekon

Járekon, az egykor haláltáboroként működő település keleti részén, a tömegsírok tőszomszédságában, egy lucernatáblán, Szungyi László temerini esperes atya magyar és német nyelvű egyházi szertartás keretében késő délelőtt megszentelte az 1944 és 1946 között működött haláltábor hat és félezer nevén nevezett áldozatának az emlékére állított feszületet. Az áldozatok száma kutatók szerint ennél vélhetően még nagyobb volt, de minden ott meghalt neve nem került be a halotti anyakönyvekbe. Az egyházi szertartást követően koszorút helyezett el a kereszt tövében Gusztony András, Temerin polgármestere, Puskás Tibor a temerini I. helyi közösség elnöke, a Dunamenti Svábok Egyesületének küldöttsége, továbbá a civil szervezetek és a hozzátartozók képviselői. A járeki helyi közösség szerb tisztségviselői, az együttérzés jeleként értékelhető tavalyi megjelenés után, idén nem voltak jelen a koszorúzáson, és a tavaly általuk kezdeményezett barátkozást szolgáló társalgás is elmaradt a tanácsházán a megemlékezést követően. A jelenlevők azonban elégedetten állapították meg, hogy Járekon eddig egyetlen évben sem döntötték ki a keresztet és más módon sem alázták meg az emlékhelyet. Ebből arra következtetnek, hogy a járeki szerb lakosság toleránsan viszonyul a megemlékezéshez. Ugyanakkor nehezen tudják elfogadni, hogy nincs olyan szerb többségű párt az országban, melynek képviselői támogatnák az elképzelést, hogy az önkormányzat ingyen és bérmentve bocsássa a Dunamenti Svábok Egyesületének rendelkezésére azt a mintegy kétárny területet, ahol jelenleg nagyon szerény körülmények között zajlik a megemlékezés. Ebben az esetben ugyanis egy méltóbb emlékhely is kiépülhetne. Az egybegyűltek azt remélik, hogy előbb-utóbb a Demokrata Pártban és a többiben is felfogják, hogy a méltó megemlékezésre való joggal nem lehet visszaélni, azzal nem lehet kereskedni. Rossznyelvek szerint ugyanis a közelmúltban olyan elképzelés is elhangzott, hogy az emlékhely odaítélésével kapcsolatban lehetséges a megállapodás az itt meghaltak emlékét ápolókkal. Azt megelőzően azonban jó volna, ha a németek beruházási szándékukról biztosítanák az ellenkezőket. A jelenlegi lokáció egyébként már a harmadik, ahol a koszorúzás folyik. Az első hely egy laposban helyezkedett el, ahol csapadékos években lehetetlen megközelíteni a keresztet. Tavaly ideiglenesen az emlékhelyhez vezető dűlőút kezdetén, az utolsó faluszéli ház kerítésének tövében zajlott a rögtönzött megemlékezés. Azóta néhány száz méterrel kijebb került a kereszt a határba, a szerb temető irányába.

Ternovác István